

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P8_TA(2016)0226

Vanhempainvapaata koskeva puitesopimus

Euroopan parlamentin päätöslauselma 12. toukokuuta 2016 BUSINESSSEUROPEN, UEAPME:n, CEEP:n ja EAY:n tekemän vanhempainvapaata koskevan tarkistetun puitesopimuksen täytäntöönpanosta ja direktiivin 96/34/EY kumoamisesta 8 päivänä maaliskuuta 2010 annetun neuvoston direktiivin 2010/18/EU soveltamisesta (2015/2097(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklan, 3 artiklan 3 kohdan ja 5 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 8 artiklan, 10 artiklan, 153 artiklan 1 kohdan i alakohdan ja 157 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan 7, 9, 23, 24 ja 33 artiklan,
- ottaa huomioon BUSINESSSEUROPEN, UEAPME:n, CEEP:n ja EAY:n tekemän vanhempainvapaata koskevan tarkistetun puitesopimuksen täytäntöönpanosta ja direktiivin 96/34/EY kumoamisesta 8. maaliskuuta 2010 annetun neuvoston direktiivin 2010/18/EU,
- ottaa huomioon BUSINESSSEUROPEN, UEAPME:n, CEEP:n ja EAY:n tekemän vanhempainvapaata koskevan tarkistetun puitesopimuksen täytäntöönpanosta annetun direktiivin 2010/18/EU muuttamisesta sen johdosta, että Mayotten asema Euroopan unioniin nähden muuttuu, 17. joulukuuta 2013 annetun neuvoston direktiivin 2013/62/EU,
- ottaa huomioon Brysselissä 23. ja 24. maaliskuuta 2006 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan päätelmät (777751/1/06 REV 1),
- ottaa huomioon komission tiedonannon ”Työ- ja yksityiselämän tasapainon parantaminen: enemmän tukea työ-, yksityis- ja perhe-elämän yhteensovittamiseen” (COM(2008)0635),
- ottaa huomioon 20. helmikuuta 2013 annetun komission suosituksen ”Investoidaan lapsiin – murretaan huono-osaisuuden kierre” (C(2013)0778),

- ottaa huomioon 11. maaliskuuta 2015 antamansa päätöslauselman ”Talouspolitiikan eurooppalainen ohjausjakso: vuotuisen kasvuselvityksen 2015 työllisyys- ja sosiaalinaluekohdat¹,
 - ottaa huomioon 9. kesäkuuta 2015 antamansa päätöslauselman EU:n naisten ja miesten tasa-arvostrategiasta vuoden 2015 jälkeen²,
 - ottaa huomioon 20. toukokuuta 2015 antamansa päätöslauselman äitiysvapaasta³,
 - ottaa huomioon 8. lokakuuta 2015 antamansa päätöslauselman miesten ja naisten yhtäläisten mahdollisuuksien ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta työhön ja ammattiin liittyvissä asioissa 5. heinäkuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/54/EY soveltamisesta⁴,
 - ottaa huomioon Euroopan parlamentin tutkimuspalvelun toukokuussa 2015 tekemän tutkimuksen ”Gender equality in employment and occupation – Directive 2006/54/EC, European Implementation Assessment” (Sukupuolten tasa-arvo työhön ja ammattiin liittyvissä asioissa – direktiivi 2006/54/EY, EU:n täytäntöönpanon arviointi),
 - ottaa huomioon Euroopan parlamentin sisäasioiden pääosaston tutkimuksen ”Maternity, Paternity and Parental Leave: Data Related to Duration and Compensation Rates in the European Union” (Äitiys-, isyys- ja vanhempainlomasta Euroopan unionissa),
 - ottaa huomioon Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiön (Eurofound) tekemän tutkimuksen ”Promoting parental and paternity leave among fathers” (Isien vanhempain- ja isyysvapaan edistäminen),
 - ottaa huomioon Eurofoundin vuonna 2015 julkaiseman raportin ”Maternity leave provisions in the EU Member States: Duration and allowances” (EU:n jäsenvaltioiden äitiyslomasäännökset),
 - ottaa huomioon Eurofoundin vuonna 2015 julkaiseman raportin ”Promoting uptake of parental and paternity leave among fathers in the European Union” (EU:n isien vanhempain- ja isyysvapaan edistäminen),
 - ottaa huomioon Euroopan komission helmikuussa 2015 tekemän tutkimuksen ”The Implementation of Parental Leave Directive 2010/18 in 33 European Countries” (vanhempainvapaasta annetun direktiivin 2010/18 täytäntöönpano 33:ssa Euroopan maassa),
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan,
 - ottaa huomioon työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan mietinnön sekä naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan lausunnon (A8-0076/2016),
- A. ottaa huomioon, että Eurooppa 2020 -strategiassa vahvistetun 75 prosentin työllisyystavoitteen saavuttamisella naisten osalta vuoteen 2020 mennessä on vähän onnistumismahdollisuuksia (nyt työllisyys on 63,5 prosenttia); ottaa huomioon, että

¹ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0068.

² Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0218.

³ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0207.

⁴ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0351.

tarvitaan aktiivisia toimia, joilla pyritään tukemaan naisten osallistumista työmarkkinoille ja pysymistä työmarkkinoilla ja turvaamaan ja tukemaan heidän paluutaan työmarkkinoille äiteinä siten, että tavoitteena on saavuttaa vakituinen ja kunnollinen työ, muun muassa toimin, joilla edistetään työ- ja yksityiselämän tasapainon parantamista;

- B. ottaa huomioon, että vanhempien tekemällä työllä perheessä ja lasten kasvatuksessa on mitattavissa oleva vaikutus talouteen ja lisäksi hyvin suuri merkitys Euroopan väestönkehityksen kannalta;
- C. ottaa huomioon, että direktiivissä 96/34/EY tunnustetaan työ- ja perhe-elämän yhteensovittaminen erillisenä aiheena, kun taas direktiivissä 2010/18/EU säädetään, että kaikilla työntekijöillä on oikeus neljän kuukauden vanhempainvapaaseen ja yksi näistä kuukausista olisi myönnettävä siten, että se ei ole siirrettävissä; ottaa huomioon, että sukupuolten tasa-arvon periaate työelämässä on nyt vahvistettu EU:n lainsäädännössä; katsoo, että miesten ja naisten uramahdollisuuksien yhdenvertaistaminen, vanhempainvapaata koskeva väline mukaan luettuna, auttaisi saavuttamaan 75 prosentin työllisyysastetta koskevan tavoitteen, joka asetettiin Eurooppa 2020 -strategiassa, ja auttaisi ratkaisemaan sen ongelman, että köyhtymisen suhteen naiset ovat huomattavasti heikommassa asemassa, mutta sillä on myös mitattavissa oleva vaikutus talouteen ja lisäksi hyvin suuri merkitys Euroopan väestönkehityksen kannalta;
- D. ottaa huomioon, että saatavilla olevat tiedot vahvistavat, että palkattomat tai matalan korvaustason perhevapaat johtavat siihen, että vapaita pidetään vain vähän ja että isät käyttävät vain pienen osan vanhempainvapaista koskevista oikeuksistaan; ottaa huomioon, että molemmat vanhemmat käyttävät tasa-arvoisemmin sellaisia vanhempainvapaata, jotka eivät ole kokonaan tai osittain siirrettävissä ja joista maksetaan asianmukainen korvaus;
- E. toteaa, että sekamalli, joka koostuu äitiyslomasta, isyyslomasta ja yhteisestä vanhempainvapaasta, mahdollistaa sen, että molemmat vanhemmat voivat päättää asianmukaisesti yhdessä, miten he järjestävät oikeutensa vapaisiin lastensa edun mukaisesti ja ottavat huomioon työnsä erityispiirteet;
- F. katsoo, että vanhempainvapaasta koituu pitkän aikavälin hyötyjä lasten kehitykselle; ottaa huomioon, että alalla voimassa olevan julkisen politiikan puitteissa isät käyttävät unionin jäsenvaltioissa edelleen vain pienen mutta kasvavan osan vanhempainvapaista, sillä vähintään yhden vanhempainvapaapäivän käyttävien isien osuus on vain kymmenen prosenttia; ottaa huomioon, että naiset sen sijaan käyttävät jopa 97-prosenttisesti molempien vanhempien käytettävissä olevat perhevapaat;
- G. toteaa, että Eurofoundin tutkimuksissa on kuvattu seikkoja, jotka vaikuttavat isien vanhempainvapaiden käyttöasteeseen ja joihin kuuluvat korvauksen taso, vapaajärjestelmän joustavuus, tiedonsaanti, lasten päivähoitopalvelujen saatavuus ja joustavuus sekä se, missä määrin työntekijät pelkäävät työmarkkinoilta eristymistä vapaalle jäädessään; toteaa, että lukuisten tutkijoiden mukaan¹ isät, jotka jäävät vanhempainvapaalle, muodostavat paremman suhteen lapsiinsa ja ottavat todennäköisemmin aktiivisen roolin tulevissa lastenhoitotehtävissä; katsoo, että tämän vuoksi näihin kysymyksiin on puututtava;

¹ <http://www.oecd.org/gender/parental-leave-where-are-the-fathers.pdf>

- H. ottaa huomioon, että koko Euroopan unionilla on edessään vakava väestörakenteeseen liittyvä haaste, koska syntyvyys laskee useimmissa jäsenvaltioissa, ja katsoo, että miehiä ja naisia tasa-arvoisesti käsittelevällä perhepolitiikalla voitaisiin samalla parantaa naisten asemaa työmarkkinoilla, parantaa työ- ja yksityiselämän tasapainoa ja kaventaa sukupuolten välisiä eroja palkkojen, eläkkeiden ja elinikäisten ansioiden osalta ja vaikuttaa myönteisesti väestörakenteen kehitykseen;
- I. panee merkille, että Eurostatin mukaan vanhempainvapaalle jääneiden henkilöiden määrä vuonna 2010 oli 3 518 600, joista vain 94 800 (2,7 prosenttia) oli miehiä; toteaa, että Eurofoundin¹ tutkimuksen mukaan sukupuolten välinen kuilu työelämään osallistumisessa aiheuttaa Euroopan talouksille vakavia tappioita, joiden määrä vuonna 2013 oli noin 370 miljardia euroa;
- J. katsoo, että komission olisi yhdessä jäsenvaltioiden kanssa käynnistettävä erityistoimenpiteitä, joilla edistetään uudenlaista työn organisointia sellaisten entistä joustavampien mallien avulla, jotka työ- ja yksityiselämän tasapainoon liittyvien välineiden avulla antavat vanhemmille mahdollisuuden käyttää tehokkaasti oikeuttaan vanhemmuuteen; ottaa huomioon, että näillä toimenpiteillä voitaisiin vähentää naisiin kohdistuvaa syrjintää ja tukea heidän osallistumistaan, jäämistään ja palaamistaan työmarkkinoille ilman taloudellista ja sosiaalista painetta;
- K. ottaa huomioon, että sukupuolten tasa-arvon ja naisten työhön pääsyn varmistamiseksi vanhempainvapaan olisi mahdollistettava, että vanhemmat kykenevät täyttämään lapsiaan koskevat velvollisuutensa;
- L. katsoo, että on ratkaisevan tärkeää taata naisille oikeus työntekijöiden oikeuksia kunnioittaviin työpaikkoihin ja samalla oikeus äitiyteen ilman, että siitä aiheutuu kielteisiä seurauksia, sillä naiset ovat yhä heikoimmassa asemassa ja heitä syrjitään eniten; katsoo, että esimerkkejä tällaisesta syrjinnästä ovat muun muassa työnantajien naisiin kohdistama painostus työhönottohaastattelussa, joissa heiltä kysellään, onko heillä lapsia ja minkä ikäisiä he ovat, tarkoituksena vaikuttaa naisten päätöksiin ja valita ”työhönsä sitoutuneempia” lapsettomia työntekijöitä, sekä kasvava taloudellinen ja työhön liittyvä painostus naistyöntekijöitä kohtaan, jotta he eivät käyttäisi äitiysvapaitaan;
- M. toteaa, että toinen naisten pääsyä työmarkkinoille ja siellä pysymistä rajoittavista seikoista on heidän velvollisuutensa huolehtia vammaisista lapsista, jotka eivät tule toimeen yksin ja ovat näin ollen muista riippuvaisia ja/tai kuuluvat heikommassa asemassa oleviin luokkiin tai ryhmiin;
- N. toteaa, että jos vapaata koskevia säännöksiä ei ole tai jos nykyisiä säännöksiä pidetään riittämättöminä, työmarkkinaosapuolilla voi olla työehtosopimusten kautta tärkeä rooli äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaata koskevien uusien säännösten laatimisessa tai nykyisten säännösten ajantasaistamisessa;
- O. katsoo, että työ- ja yksityiselämän tasapaino on perusoikeus, joka olisi sisällytettävä kokonaisuudessaan kaikkiin EU:n teksteihin, joilla voi olla vaikutusta asiaan; toteaa, että olisi korostettava yleensä perheystävällisen työympäristön aikaansaamisen merkitystä;

¹ <https://www.eurofound.europa.eu/news/news-articles/social-policies/international-womens-day-2016-the-campaign-for-equality-continues>

- P. toteaa, että useimmat EU:n jäsenvaltiot noudattavat jo vanhempainvapaasta annetun direktiivin 2010/18/EU vähimmäisvaatimuksia ja monissa jäsenvaltioissa kansalliset säännökset menevät näitä vaatimuksia pidemmälle;
- Q. katsoo, että jäsenvaltioiden olisi edistettävä sekä julkisella että yksityisellä sektorilla liike-elämän hyvinvointimalleja, jotka edellyttävät työ- ja yksityiselämän tasapainon kunnioittamista;
- R. katsoo, että miesten ja naisten erot äitiys-, isyys- ja vanhempainvapaiden käyttämisessä osoittavat selvää sukupuoliserjainta lastenhoidossa ja naisten osallistumisessa työmarkkinoille; toteaa, että monissa jäsenvaltioissa toteutetut toimenpiteet, joilla miehiä kannustetaan kantamaan yhtä suuri osa perheen velvollisuuksista, eivät ole johtaneet tyydyttäviin tuloksiin;
- S. pitää riittävää ja yksilöllistä vanhempainvapaata, josta saa korvauksen, erittäin tärkeänä sen kannalta, että samaa sukupuolta olevat vanhemmat voivat saavuttaa työ- ja yksityiselämän tasapainon;
- T. huomauttaa, että naiset, jotka käyttävät oikeuttaan työ- ja yksityiselämän tasapainottamiseen pitämällä vanhempainvapaata, leimataan heidän palatessaan työmarkkinoille, mikä johtaa epäedullisempiin työehtoihin ja epävarmoihin työsopimuksiin;

Direktiivin saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. korostaa, että direktiivin 2010/18/EU osaksi kansallista lainsäädäntöä saattamisen edellyttämät säännökset vaihtelevat jäsenvaltioittain; katsoo siksi, että osaksi kansallista lainsäädäntöä saattaminen on tehtävä täysin työmarkkinaosapuolten keskitetyn sopimisen alalla voimassa olevien säädösten mukaisesti;
2. katsoo, että koska kaikki jäsenvaltiot eivät ole noudattaneet äitiys- ja vanhempainvapaita koskevaa EU:n erillistä tai vaiheittaista menetelmää, erityyppisten vapaiden luokittelu EU:n tasolla on vaikeaa;
3. muistuttaa, että jäsenvaltioiden ylisääntely voi lisätä sääntelyn monimutkaisuutta ja itse asiassa vähentää sen noudattamista; kehottaa jäsenvaltioita välttämään hallinnollisten rasitteiden lisäämistä saattaessaan unionin lainsäädäntöä osaksi kansallista lainsäädäntöä;
4. kannustaa niitä jäsenvaltioita, jotka eivät ole vielä antaneet Euroopan komission käyttöön direktiivin säännösten ja osaksi kansallista lainsäädäntöä saattamista koskevien toimenpiteiden välisiä vastaavuustaulukoita, toimittamaan ne kohtuullisen ajan kuluessa; katsoo, että on erittäin tärkeää, että jäsenvaltiot varmistavat, että tarvittavat valvontaresurssit ovat käytettävissä, jotta voidaan varmistaa, että vanhempien oikeuksia suojelevaa lainsäädäntöä noudatetaan; kehottaa komissiota seuraamaan huolellisesti direktiivin täytäntöönpanoa jäsenvaltioissa, jotta varmistetaan, että sen tarjoamassa mukautettavuudessa ei mennä liiallisuuksiin; katsoo, että hyvien käytäntöjen jakamista koskeva periaate on hyödyllinen keino näiden tavoitteiden saavuttamiseksi;
5. pitää valitettavana, että direktiivin osaksi kansallista lainsäädäntöä saattamista koskevissa toimenpiteissä on eroja direktiivin soveltamisalan osalta, minkä vuoksi työntekijöiden järjestelmien suotuisuus vaihtelee esimerkiksi sen sektorin mukaan, jolla

he työskentelevät (suojelun taso on korkeampi eri puolilla EU:ta julkisella sektorilla kuin yksityisellä sektorilla, joten sillä on uranuurtajan rooli) tai heidän työ sopimuksensa keston mukaan; suosittelee, että tämän vuoksi toteutetaan kaikki mahdolliset toimenpiteet, joilla mahdollistetaan, että direktiivi pannaan asianmukaisesti ja yhdenmukaisesti täytäntöön sekä julkisella että yksityisellä sektorilla; korostaa, että kaikille olisi sukupuolesta riippumatta taattava oikeus vanhempainvapaaseen ilman syrjintää huolimatta alasta tai siitä, minkä tyyppisen sopimuksen nojalla isät ja äidit työskentelevät;

6. suhtautuu myönteisesti siihen, että tietyt jäsenvaltiot ovat saattaneet direktiivin säännökset osaksi kansallista lainsäädäntöä sen vähimmäissoveltamisalaa laajemmin, jolloin näistä säännöksistä voivat hyötyä myös itsenäiset ammatinharjoittajat, harjoittelijat, samaa sukupuolta edustavat parit ja adoptoitujen lasten vanhemmat;
7. on vakaasti sitä mieltä, että sosiaaliturvan järjestäminen kuuluu jäsenvaltion toimivaltaan;
8. kehottaa jäsenvaltioita ottamaan käyttöön perheiden asemaa painottavia sosiaalipoliittisia toimia, joiden mukaisesti voidaan anoa kaikkia direktiiviin sisältyviä etuja siinä tapauksessa, että vanhemmat, jotka pyrkivät saattamaan päätökseen kansainvälisen adoptiomenettelyn, joutuvat oleskelemaan pitkään ulkomailla;
9. panee merkille, että yli vuosikymmen sen jälkeen, kun jäsenvaltiot ovat panneet direktiivin 96/34/EY täytäntöön, sukupuolten epätasapaino vanhempainlomalle jäämisessä on edelleen olemassa; panee myös merkille jäsenvaltioiden väliset suuret erot vanhempainvapaan enimmäiskestossa, lakisääteisessä muodossa ja vapaaajaksolla maksettavaa korvausta koskevissa järjestelmissä; katsoo, että vapaaajakson korvausta koskeva kysymys on erittäin tärkeä, jotta varmistetaan, että pienituloiset vanhemmat ja yksinhuoltajat hyötyvät kaikkiin muihin vanhempiin verrattuna tasapuolisesti; suhtautuu myönteisesti eri säännöksiin, joita on säädetty isien kannustamiseksi käyttämään vanhempainvapaata; on tietoinen EU:n arvosta keinona keskittää jäsenvaltioiden huomio toiminnan tarpeeseen sekä neuvonnan ja tuen järjestämiseen niille jäsenvaltioille, jotka niitä tarvitsevat erityisesti sosiaaliturvaoikeuksien alalla; katsoo, että komission olisi ehdotettava toimenpiteitä, joilla kannustetaan isiä jäämään pidemmälle vanhempainvapaalle, ja katsoo, että jäsenvaltioiden olisi edistettävä entistä tehokkaammin parhaita käytäntöjä tällä alalla;
10. panee merkille tiettyjen jäsenvaltioiden valitseman vaihtoehdon myöntää sosiaaliturvaoikeudet vanhempainvapaan enimmäiskestoa lyhyemmäksi ajaksi, minkä vuoksi vanhemmat eivät aina hyödynnä kyseistä enimmäiskestoa tehokkaasti;
11. kehottaa jäsenvaltioita yhdessä komission kanssa takaamaan, että julkisen politiikan nojalla myönnetty oikeudet, kuten vanhempainvapaa, ovat yksilötasolla yhtäläiset ja tasa-arvoisesti molempien vanhempien käytettävissä, jotta heitä voidaan kannustaa sovittamaan työ- ja yksityiselämä paremmin yhteen; korostaa, että kyseisten oikeuksien olisi oltava mahdollisimman yksilöllisiä, jotta voidaan tukea Eurooppa 2020 -strategiassa vahvistetun 75 prosentin työllisyystavoitteen saavuttamista naisten ja miesten osalta ja edistää sukupuolten tasa-arvoa; katsoo, että vanhemmille olisi annettava mahdollisuus käyttää vanhempainvapaata tietyllä tapaa joustavasti ja se ei missään tapauksessa saisi olla este Eurooppa 2020 -strategiassa vahvistetun 75 prosentin työllisyystavoitteen saavuttamiselle; katsoo, että työmarkkinaosapuolten hyväksymän järjestelmän olisi edistettävä ratkaisua, jossa merkittävä osa vapaasta ei ole

siirrettävissä; korostaa, että molempia vanhempia on kohdeltava samalla tavoin tuloja koskevien oikeuksien ja vanhempainvapaan keston osalta;

12. korostaa, että perheet, joilla on lapsia ja joiden vanhemmat keskeyttävät työuransa heidän kasvattamiseen, joutuvat sietämään tulonmenetysten lisäksi myös korkeampia menoja ja aivan liian vähäistä arvostusta roolistaan vanhempina;
13. panee merkille jäsenvaltioille direktiivissä myönnetyn joustavuuden määrittää vanhempainvapaan ehdot, jotka koskevat kokoaikaista ja osa-aikaista vapaata tai vanhempainvapaan myöntämisen edellytyksenä olevia työssäoloja tai edeltäviä ilmoituksia; toteaa, että joissakin jäsenvaltioissa nämä toimenpiteet eivät aina koske työntekijöitä, joilla on standardeista poikkeava määräaikainen työsopimus¹ tai työsopimus ilman kiinteää työaika², ja on huolissaan tämäntyyppisten työsopimusten väärinkäytöksistä; panee merkille jäsenvaltioiden aloitteet antaa työntekijöille tässä yhteydessä mahdollisimman paljon joustavuutta, jotta vanhempainvapaa vastaisi juuri heidän työ- ja yksityiselämänsä, mutta katsoo, että kaikkien järjestelyjen perimmäisenä tavoitteena olisi oltava vanhempainvapaan käyttämisen lisääminen;
14. toteaa, että työhön paluu vanhempainvapaan jälkeen voi olla vaikea ja stressiä aiheuttava tilanne sekä vanhemmille että lapselle; kehottaa jäsenvaltioita ottamaan käyttöön sellaista perhepolitiikkaa, joka helpottaa juohevaa ja asteittaista paluuta työhön ja tukee ihanteellista työ- ja yksityiselämän tasapainoa samalla, kun harkitaan etätöiden, kotona tehtävän työn ja älykkään työn edistämistä siten, että tällaiset toimintalinjat eivät aiheuta lisärasitetta työntekijöille;
15. kehottaa jäsenvaltioita järjestelyjä tehdessään varmistamaan, että yritykset voivat suunnitella toimintaansa varmuudella, ja kiinnittämään erityistä huomiota pienten ja keskisuurten yritysten tarpeisiin tässä suhteessa;
16. kehottaa komissiota parantamaan ja tehostamaan direktiivin 2010/18/EU säännöksiä, jotka koskevat vanhempainvapaan valintaperusteita ja yksityiskohtaisia sääntöjä niiden osalta, joilla on vammaisia tai toimintakyvyttömyyttä aiheuttavista pitkäaikaissairauksista kärsiviä lapsia, ottaen myös huomioon parhaat käytännöt jäsenvaltioissa (lapsen ikärajan nostaminen vanhempainvapaan tai lastenhoitovapaan valintaperusteiden osalta, helpompi osallistuminen osa-aikajärjestelyihin työhön paluun yhteydessä, vapaan keston pidentäminen jne.);
17. korostaa tarvetta varmistaa suotuisat työhön paluun ehdot niille, jotka ovat olleet vanhempainvapaalla erityisesti, kun kyse on samaan tai vastaavaan tai samanlaiseen työtehtävään palaamisesta vanhempainvapaalle jääneen työntekijän työsopimuksen tai työehtojen mukaisesti, työaikojen ja/tai tehtävien muutoksista työhön palattaessa (mukaan luettuna työnantajan velvoite perustella kaikki kieltäytymiset) koulutusjaksoista hyötymiseksi ja suojelusta irtisanomista ja huonompaa kohtelua vastaan vanhempainloman anomisen tai sille jäämisen vuoksi sekä suojelujaksosta paluun jälkeen, jotta he voivat sopeutua uudelleen työhönsä;

¹ Peter Moss in *the 10th International Review of Leave Policies and Related Research 2014*, June 2014, p. 39.

² https://www.cipd.co.uk/binaries/zero-hours-contracts_2013-myth-reality.pdf

Tavoitteena tehokas direktiivi työ- ja yksityiselämän tasapainoa koskeviin haasteisiin vastaamiseksi

18. pitää valitettavana, että komissio perui äitiysvapaasta annetun direktiivin ja sitä, että komissio ei aio työssäkäyvien perheiden työ- ja yksityiselämän tasapainoon liittyviin haasteisiin vastaamista koskevista uusista toimenpiteistä laaditun etenemissuunnitelman yhteydessä julkaista loppukertomusta vanhempainvapaasta annetun direktiivin täytäntöönpanosta; kehottaa komissiota toissijaisuusperiaatetta noudattaen tekemään kunnianhimoisen ehdotuksen, joka mahdollistaa tehokkaasti paremman perhe-elämän ja työelämän yhteensovittamisen;
19. katsoo, että poliittisissa keskusteluissa olisi myös keskityttävä useisiin muihin kuin lainsäädäntöaloitteisiin, joiden tarkoituksena on toteuttaa jäsenvaltioiden ja kansalaisyhteiskunnan kanssa yhteisiä toimia, joilla korostetaan roolia, joka vanhemmilla on, ja edistää työ- ja yksityiselämän tasapainoa;
20. katsoo, että olisi tarkasteltava laaja-alaista muuta kuin lainsäädäntöaloitetta, jolla edistettäisiin työ- ja perhe-elämän yhteensovittamista jäsenvaltioissa;
21. katsoo, että erilaisten perheeseen liittyvien vapaiden päällekkäisyyden vuoksi EU:n tason tekstien olisi oltava johdonmukaisempia ja olisi kuultava työmarkkinaosapuolia, jotta perheille voidaan tarjota elinkaaren perustuva perspektiivi vapaiden osalta ja edistetään entistä tasapuolisempaa naisten ja miesten välistä hoitovastuuta; kehottaa komissiota harkitsemaan vanhempainvapaasta annetun EU:n lainsäädännön tarkistuslausukseen aktivointia; katsoo, että tarvitaan selvemmin muotoiltua lainsäädäntöä, jolla poistetaan monimutkaisuus, parannetaan lainsäädännön noudattamista ja suojellaan työntekijöitä;
22. kehottaa helmikuussa 2015 julkaistun komission kertomuksen perusteella työmarkkinaosapuolia puuttumaan siihen, että vanhempainvapaata koskevalla direktiivillä ei ole täysin onnistuttu saavuttamaan tavoitteita, jotka koskevat työ- ja yksityiselämän tasapainoa, naisten osallistumista työmarkkinoille, väestöhaasteita ja miesten osallistumista kotitöihin sekä lasten ja muiden huollettavien hoitoon; katsoo, että olisi toteutettava tehokkaampia toimenpiteitä, jotta perhevelvollisuudet jakautuisivat tasaisemmin naisten ja miesten kesken;
23. korostaa, että tyydyttävät vanhempainvapaata koskevat järjestelyt liittyvät läheisesti riittävään korvaukseen; toteaa, että jos vapaata koskevia säännöksiä ei ole tai jos nykyisiä säännöksiä pidetään riittämättöminä, työmarkkinaosapuolilla voi olla työehtosopimusten kautta tärkeä rooli äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaata koskevien uusien säännösten laatimisessa tai nykyisten säännösten ajantasaistamisessa; pyytää jäsenvaltioita yhteistyössä työmarkkinaosapuolten kanssa tarkastelemaan uudelleen vanhempainvapaan osalta rahallisia korvausjärjestelmiä, joilla saavutetaan taso, joka toimisi kannustimena riittävälle ja kohtuulliselle tulojen korvaustasolle, joka kannustaa myös miehiä ottamaan vanhempainvapaata direktiivin takaaman vähimmäisajan yli;
24. katsoo, että vapaata koskevan oikeuden yksilöllistäminen sekä isien roolin edistämiseen pyrkivän positiivisen toiminnan edistäminen on olennaista sukupuolijakaumaltaan tasapainoisen työ- ja yksityiselämän yhteensovittamisen auttamisessa;

25. pyytää komissiota ja työmarkkinaosapuolia harkitsemaan mahdollisuutta pidentää vähimmäiskestoa neljästä kuukaudesta vähintään kuuteen kuukauteen perhe- ja työelämän yhteensovittamisen parantamiseksi;
26. korostaa, että jäsenvaltioiden vapaajärjestelmien (äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaa) koordinoinnin, johdonmukaisuuden ja saatavuuden parantaminen lisää vapaiden yleistä käyttöä ja tehokkuutta; korostaa, että EU:n direktiivi vähintään kahden viikon isyyslomasta on tämän vuoksi pikaisesti tarpeen;
27. korostaa tarvetta pidentää jaksoa, jonka aikana molemmat vanhemmat voivat käyttää vanhempainvapaalle jäämistä koskevaa oikeuttaan; kehottaa komissiota ja työmarkkinaosapuolia nostamaan lapsen ikää, jonka perusteella vanhempainvapaalle voidaan jäädä, ja ottamaan huomioon myös mahdollisuuden jatkaa sellaisten vanhempien vanhempainvapaata, joilla on vammaisia tai pitkäaikaissairaita lapsia, direktiivissä säädettyä lapsen lakisääteistä ikää pidemmälle;
28. kehottaa jäsenvaltioita ja työmarkkinaosapuolia poistamaan lukuisat esteet, jotka koskevat työhön paluuta pitkän vanhempainvapaajakson jälkeen, jotta tehdään loppu siitä, että tästä vapaasta muodostuu loukku, joka aiheuttaa syrjäytymistä työmarkkinoilta; palauttaa tässä yhteydessä mieliin, että miesten ja naisten tasa-arvo voidaan saavuttaa vain jakamalla oikeudenmukaisesti uudelleen palkallisen ja palkattoman työn sekä työhön, perheeseen ja hoitovastuuseen liittyvät velvollisuudet;
29. kannustaa jäsenvaltioita jatkamaan ponnistelujaan työ- ja perhe-elämän yhteensovittamista koskevien parhaiden käytäntöjen jakamiseksi ja kiinnittämään erityistä huomiota toimenpiteisiin, joilla tuetaan äitien osallistumista, jäämistä ja palaamista työmarkkinoille ja isien osallistumista perhe-elämään ja joilla lisätään isien osallistumista vanhempainvapaaseen; kehottaa komissiota yhdessä jäsenvaltioiden kanssa seuraamaan ja edistämään näitä toimia;
30. katsoo, että Barcelonan tavoitteiden saavuttamiseksi työ- ja yksityiselämän tasapainon edistämistä koskevien lainsäädäntötoimenpiteiden lisäksi jäsenvaltioiden, joita tuetaan taloudellisesti eri EU:n välineillä, olisi sitouduttava järjestämään laadukkaita, osallistavia ja kaikille avoimia julkisia ja yksityisiä lastenhoitopalveluja, jotka ovat käytettävissä siitä hetkestä, jolloin vanhempi palaa työmarkkinoille, kiinnittäen erityistä huomiota perheisiin, jotka ovat köyhiä ja sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa;
31. kehottaa jäsenvaltioita lisäämään vanhempien tietoisuutta eduista, joita varhaiskasvatus- ja lastenhoito-ohjelmiin osallistuminen tuottaa heidän lapsilleen ja heille itselleen; kehottaa jäsenvaltioita mukauttamaan korkealaatuisten ja osallistavien varhaiskasvatus- ja lastenhoitopalvelujen suunnittelu- ja myöntämiskriteerejä yhä monimuotoisempien työmuotojen mukaisiksi ja auttamaan näin vanhempia noudattamaan työsitoumuksiaan tai löytämään työpaikka siten, että keskitytään samalla tiukasti lapsen etuun;
32. katsoo, että sukupuolten tasa-arvoa koskeva kokonaisvaltainen lähestymistapa – mukaan luettuina politiikkatoimet stereotyyppisten sukupuoliroolien poistamiseksi – sekä työ- ja perhe-elämän yhteensovittaminen kaikissa tulevilla EU:n aloitteissa toisivat johdonmukaisuutta ja avoimuutta prosessiin ja auttaisivat varmistamaan sukupuolijakaumaltaan tasapainoisen työ- ja perhe-elämän yhteensovittamisen edistämisen; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita lisäämään tietämystä yhteiskunnassa työ- ja perhe-elämän tasapainoa koskevista oikeuksista ja oikeudellisista toimista;

33. pyytää komissiota mittaamaan työ- ja yksityiselämän yhteensovittamiseen liittyvien aloitteiden myönteistä vaikutusta perheeseen, hoivatyöhön ja kodinhoitoon liittyvistä velvollisuuksista vastaamisen tasapainottamiseksi ottaen huomioon myös sellaisten erityistarpeet, jotka hoitavat vammaisia lapsia, riippuvaisessa asemassa olevia lapsia ja/tai lapsia, jotka kuuluvat heikommassa asemassa oleviin luokkiin ja ryhmiin;

o

o o

34. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.